

**Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія наук України
Національна академія медичних наук України
Наукове товариство патофізіологів України
Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАНУ
Харківський національний медичний університет
Національний фармацевтичний університет**

Патофізіологія і фармація: шляхи інтеграції

**5 – 7 ЖОВТНЯ 2016
ХАРКІВ-УКРАЇНА**

**Ministry of Health of Ukraine
National Academy of Sciences of Ukraine
National Academy of Medical Sciences of Ukraine
Scientific Society of Pathophysiologists of Ukraine
Bogomolets Institute of Physiology
Kharkiv National Medical University
National University of Pharmacy**

*Pathophysiology and Pharmacy:
ways of integration*

**5-7th OCTOBER 2016
KHARKIV-UKRAINE**

УДК 615.1: 616 (043.2)

Редакційна колегія: академік НАН України Черних В. П., академік НАМН України Резніков О. Г., чл.-кор. НАН України Сагач В. Ф., проф. Колесник Ю. М., проф. Атаман О. В., проф. Гоженко А.І., проф. Досенко В. Є., проф. Клименко М. О., проф. Кононенко Н. М., проф. Костенко В. О., проф. Кришталь М. В., проф. Кубишкін А. В., проф. Маньковська І. М., проф. Ніколаєва О. В., ст.н.с. Павлович С. І.

Укладачі: проф. Березнякова А. І., проф. Тюпка Т. І., проф. Волковой В. А., доц. Гнатюк В. В., доц. Чікіткіна В. В., доц. Рибак В. І., доц. Миронченко С. І., ас. Остапєць М. О., ас. Мінухін А. С.

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 327 від 22.06.2015р.

Патофізіологія і фармація: шляхи інтеграції : тези доповідей VII Національного конгресу патофізіологів України з міжнародною участю (5-7 жовтня 2016 р.). – Х. : Вид-во НФаУ, 2016. – 279 с.

Збірник містить матеріали VII Національного конгресу патофізіологів України з міжнародною участю: «Патофізіологія і фармація: шляхи інтеграції». В матеріалах Конгресу розглянуто сучасні проблеми патофізіології: молекулярно-генетичні механізми розвитку та протекції захворювань; патофізіологія серцево-судинної системи та крові, гемотрансфузіологія; патофізіологія нервової системи, екстремальних станів та стресу; патофізіологія дихання, гіпоксія; патофізіологія ендокринної та репродуктивної систем; патофізіологія травної системи; патофізіологія сечовидільної системи; патофізіологія пухлинного росту; імунопатологія; фундаментальні та прикладні аспекти запалення; вікова патофізіологія; клінічна патофізіологія; зв'язок патофізіології і сучасної фармацевтики; актуальні проблеми фармакології, фармакогеніки та фармакогенетики.

Для широкого кола наукових та практичних працівників медицини та фармації.

УДК 615.1: 616 (043.2)

© НФаУ, 2016

UDC 615.1: 616 (043.2)

Editorial board: academician of NAS of Ukraine Chernykh V.P., academician of NAMS of Ukraine Reznikov O. G., corresponding member of NAS of Ukraine Sagach V. F., prof. Kolesnik Yu. M., prof. Ataman O. V., prof. Gozhenko A. I., prof. Dosenko V. E., prof. Klimenko M. O., prof. Kononenko N. M., prof. Kostenko V. O., prof. Krishtal M. V., prof. Kubishkin A. V., prof. Mankovska I. M., prof. Nikolayeva O.V., sen. res. Pavlovich S. I.

Compilers: prof. Bereznyakova A. I., prof. Tiupka T. I., prof. Volkovoy V. A., assoc. prof. Hnatiuk V. V., assoc. prof. Chikitkina V. V., assoc. prof. Rybak V. A., assoc. prof. Myronchenko S. I., assist. Ostapets M. O., assist. Minuhin A. S.

Registration certificate of UkrINTEI № 327 dated 22.06.2015

Pathophysiology and Pharmacy: ways of integration: abstracts of VII National congress of pathophysiology of Ukraine with international participation (5-7th October 2016). – Kh. : NUPh, 2016. – 279 p.

Book of Abstracts includes materials of VII National congress of pathophysiology of Ukraine with international participation: "Pathophysiology and Pharmacy: ways of integration". In materials of Congress discussed the modern problems of pathophysiology: molecular-genetic mechanisms of disease and their protection; pathophysiology of cardiovascular and blood, haemotransfusiology; pathophysiology of nervous system, extreme conditions and stress; pathophysiology of respiration, hypoxia; pathophysiology of endocrine and reproductive systems; pathophysiology of digestive system; pathophysiology of urinary system; pathophysiology of tumor growth; immunopathology; fundamental and applied aspects of inflammation; pathophysiology of age; clinical pathophysiology; connection between pathophysiology and modern pharmaceuticals; actual problems of pharmacology, pharmacogenomics and pharmacogenetics.

For a wide audience of scientists and practitioners of medicine and pharmacy.

UDC 615.1: 616 (043.2)

© NUPh, 2016

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЙ САХАРНЫЙ ДИАБЕТ И ПОСТЭКСТРАКЦИОННЫЕ ОСЛОЖНЕНИЯ В СТОМАТОЛОГИИ

Абрамов А.В., Ганчев К.С., Василенко Г.В., Ковалев Н.М.

*Запорожский государственный медицинский университет,
Запорожье, Украина*

Актуальность. Сахарный диабет (СД) представляет собой стоматологическую проблему, так как влияет на состояние зубочелюстной системы. У больных СД 2 типа отмечается 100% нуждаемость в стоматологической помощи. Удаление зуба у больного СД может спровоцировать воспалительный процесс в полости рта и сама процедура не редко вызывает декомпенсацию основного заболевания. Клинические аспекты этой проблемы обусловлены достаточной частотой постэкстракционных осложнений и развитием гнойно-воспалительных процессов среди больных сахарным диабетом.

Целью нашей работы было в эксперименте выявить основные группы постэкстракционных осложнений, установить зависимость их возникновения от степени тяжести сахарного диабета у крыс.

Материалы и методы. Исследование было проведено на 50 крысах-самцах линии Wistar, возрастом 9-10 месяцев, распределенных на две экспериментальные группы. Первую группу составили 20 здоровых самцов, которым удалили первый нижний моляр справа. Вторая группа была представлена 30 крысами самцами со стрептозотоциновым диабетом, которым на 21-й день течения патологического процесса также проводили экстракцию первого нижнего моляра справа.

Анализ постэкстракционных осложнений у животных с СД позволил нам разделить их на две группы: 1-я группа осложнений связана непосредственно с патологией постэкстракционной лунки, 2-я – с осложнением течения основного заболевания сахарного диабета. Согласно этой классификации мы рассмотрели выявленные осложнения, установили зависимость их развития от степени тяжести СД.

Выводы. Постэкстракционные осложнения зависят от степени тяжести сахарного диабета. Как ранние, так и поздние осложнения, связанные с альвеолярной раной чаще развиваются при тяжелом СД, характеризуются тяжелым течением и высокой вариабельностью осложнений (остеомиелит, флегмона, абсцесс). Утяжеление течения основного заболевания и прогрессирование симптоматики СД отмечаются при тяжелом его течении, что сопровождается прогрессивным снижением веса крыс и повышением уровня гликемии. Выраженность ацидоза, повышение концентраций креатинина и мочевины, выявленные нами у крыс с ЭСД, не зависят от степени тяжести патологического процесса, но при этом вносят свой вклад в ухудшение состояния животного.

POPOVYCH I.L., KUL'CHYNS'KYI A.B., KOVBASNYUK M.M., KOROLYSHYN T.A., BARYLYAK L.G., ZUKOW W. Neuro-immune relationships and homunculus conception.....	21
SIRENKO V., NIKOLAYEVA O., KOVALTSOVA M., GIRIK Y., SULHDOST I., OGNEVA L. The morphology and function of the endocrine pancreas of pregnant rats resulting from hypercaloric diet during pregnancy.....	22
TSCHYMBALIUK V.I., TORIANIK I.I., KOLESNIK V.V. Intravenous way of introduction of stem cells in experimental ischemic stroke.....	23
TSCHYMBALIUK V.I., KOLESNIK V.V., TORIANIK I.I. Stem cells as an alternative to the modern pharmacotherapy for stroke.....	24
YANKO R., PLOTNIKOVA L., ШАКА О. Functional state of the pancreas spontaneously-hypertensive rats after exposure melatonin.....	25
АБРАМОВ А.В., ГАНЧЕВ К.С., ВАСИЛЕНКО Г.В., КОВАЛЕВ Н.М. Экспериментальный сахарный диабет и постэкстрационные осложнения в стоматологии.....	26
АБРАМОВ А.В., ШАМЕНКО В.А., ВАСИЛЕНКО Г.В. Экспрессия мРНК к белку HIF-1 alpha в медиобазальном гипоталамусе и коре головного мозга крыс при прерывистой гипоксической гипоксии.....	27
АВРАМЕНКО А.А. Роль ингибиторов протонной помпы в процессе формирования гастроэзофагеальной рефлюксной болезни у больных хроническим неатрофическим гастритом.....	28
АКИМОВ О.Є. Вплив нанодисперсного кремнезему на стан антиоксидантних систем слизової оболонки шлунка щурів.....	29
АЛАЙЯ ЛАМИА. Оценка состояния обменных процессов соединительной ткани у больных с пролапсом гениталий.....	30
АЛИЕВ Л.Л., КУБЫШКИН А.В., ДИКИЙ К.Л., ТЕРТЫШНЫЙ С.И. Ультраструктурные изменения сосудистой стенки на начальной стадии атеросклеротического процесса.....	31
АТАМАН О.В. Вітчизняна патофізіологія: сучасні виклики і неясні перспективи.....	32
АТАНОВА Я.О., ЧЕРНЕНКО О.В., КИРИЛЮК М.Л. Клініко-патогенетичні аспекти розвитку остеопорозу при цукровому діабеті.....	33
БАЖОРА Ю.І., ЄРМУРАКІ П.П., ЧЕСНОКОВА М.М., СМЕТЮК О.О. Ферментна антиоксидантна система у хворих на туберкульоз легенів до та після лікування.....	34
БАКУНОВСЬКИЙ О.М., КОЛЄСНІКОВА Є.Є., НЕСВІТАЙЛОВА К.В., ГАВЕНАУСКАС Б.Л., СЕРЕБРОВСЬКА Т.В., МАНЬКОВСЬКА І.М. Особливості дихання дітей хворих, на бронхіальну астму.....	35
БАРИНОВ Э.Ф., БАЛЫКИНА А.О. Влияние литотрипсии на формирование межклеточных коопераций тромбоцитов и лейкоцитов у пациентов с хроническим обструктивным пиелонефритом.....	36